

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ П. МОГИЛИ

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

Коваленко Яна Володимирівна

**РОЗРОБКА КОНЦЕПЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
В ПЕРІОД ПІДВИЩЕННЯ НАУКОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ**

Спеціальність 017 – Фізична культура і спорт

Автореферат дипломної роботи
на здобуття кваліфікації магістра

Миколаїв – 2021

Робота виконана на кафедрі професійного та олімпійського спорту, факультету фізичного виховання і спорту, Чорноморського національного університету імені П.Могили, Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник

д.б.н., професор

Берегова Т.В.

Рецензент:

д.н. з фіз.вих. і спорту, професор

Романчук С.В.

Захист відбудеться 22.02.2021р. о 9.00 год. на засіданні державної екзаменаційної комісії у Чорноморському національному університеті імені П.Могили (54003, Україна, Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10)

З дипломною роботою можна ознайомитися в бібліотеці Чорноморського національного університету імені П.Могили (54003, Україна, Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність. Тенденції розвитку вищої професійної освіти, його реформування диктують нові, все більш ускладнюються вимоги не тільки до професійної компетентності, а й до професійних і особистісних якостей викладача вузу, роль яких в успішності його діяльності визнається в різних теоретико-прикладних роботах. Як педагогічний феномен професійно-особистісні якості викладача фізичної культури активно використовуються в педагогічній, психологічній літературі і повинні бути розкриті в інтегрованому розумінні, синтезі і взаємодоповнюваності професійних і особистісних якостей, розвивається тенденція зближення яких підтверджується наявними науково-практичними дослідженнями. Існуюча диференціація якостей особистості викладача, необхідних для успішної професійної діяльності, обмежує можливості виявлення простору інтеграційних якостей, здатних об'єднати в єдине ціле, в систему найбільш важливі сенс-змістовні, рівневі, функціональні характеристики таких елементів професійно-особистісних якостей, як професійно-важливі, професійно-значимі, особистісно-значущі, особистісно-цінні.

Підстави їх інтеграції не мають сьогодні достатнього наукового обґрунтування, відповідно потенціал професійно-особистісних якостей викладача не може бути ефективно реалізований в освітньому процесі вузу.

Професійно-особистісні якості викладача, діалектично існуючи на "межі" особистості і діяльності, взаємодіючи і взаємозбагачуючись один одного, функціонуючи в особистісній формі і проявляючись в змісті і продукті професійної діяльності, виступають одним з найважливіших чинників успішності освітнього процесу і самореалізації всіх його суб'єктів.

Взаємодіючи в єдності професійної свідомості і діяльності, в синтезі професійних цінностей, інтелекту, відносин і технологій професійної поведінки, професійно-особистісні якості викладача сприяють успішному особистісному зростанню і професійних досягнень. Повноцінна самореалізація викладача фізичної

культури в професії зумовлюється професійною підготовкою і підвищенням кваліфікації.

Аналіз літератури показав, що формування установки викладача на безперервне професійно-особистісне самовдосконалення виступає одним із пріоритетних завдань сучасної системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Це також є суб'єктивною потребою самого викладача в продуктивному самовираженні і самоздійсненні.

Однак практика переконливо показує, що на цілеспрямоване змістовно-методичне, технологічне забезпечення процесу вдосконалення професійно-особистісних якостей викладачів, в тому числі фізичної культури, традиційно діє в вузах, факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, як і раніше недостатньо орієнтований. Значимість постановки даної проблеми продиктована також оновленими вимогами освітнього та професійного стандартів до професійно-особистісним якостям сучасного викладача вузу.

Ці фактори вимагають перегляду методологічних, організаційних, психологічних, педагогічних основ проектування і реалізації освітнього процесу. Необхідна цілісна науково-обґрунтована і практико-орієнтована концепція, яка відображає закономірності, змістовну і процесуальну логіку вдосконалення професійно-особистісних якостей викладача вузу.

Мета дослідження: виявити і науково обґрунтувати педагогічні умови формування професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури, що працює у вищому навчальному закладі, в процесі підвищення кваліфікації.

Об'єкт дослідження: організація і зміст процесу підвищення кваліфікації викладача фізичної культури, що працює в вузі.

Предмет дослідження: засоби та методи формування професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури, що працює в вузі, в процесі підвищення кваліфікації.

Гіпотеза дослідження: передбачається, що побудова програм підвищення кваліфікації з урахуванням використання сучасних методів і форм організації

навчального процесу дозволить підвищити рівень розвитку професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури, що працює в вузі.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати і узагальнити структуру і зміст професійно-особистісних якостей і компетенцій сучасного викладача фізичної культури вузу.

2. Визначити комплекс педагогічних умов для формування професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури вузу в процесі підвищення кваліфікації.

3. Розробити і експериментально апробувати програму курсу підвищення кваліфікації «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача фізичної культури вузу».

4. Довести ефективність використання розробленої програми в підвищенні рівня розвитку професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури вузу.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

- змістовно уточнено визначення, структурні і рівневі характеристики професійно-особистісних якостей викладача вузу;

- виявлені групи педагогічних умов (організаційно адміністративні і суб'єктно-діяльні), необхідні для розвитку професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури в процесі підвищення кваліфікації;

- обґрунтовані засоби і методи оцінки рівня професійно-особистісних якостей викладачів фізичної культури вузів в процесі підвищення кваліфікації.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; системний підхід; педагогічний експеримент; тестування; метод експертних оцінок; методи математичної статистики

Теоретична значимість дослідження полягає в тому, що його результати вносять вклад в розвиток теорії неперервної педагогічної освіти: розширені теоретичні уявлення про професійно-особистісних якостях сучасного викладача вузу, включаючи викладача фізичної культури, обґрунтовані і змістовно охарактеризовані структурні компоненти даних якостей, обґрунтована сукупність педагогічних умов, дозволяють забезпечити ефективність формування необхідних

для сучасного викладача фізичної культури професійно-особистісних якостей в процесі підвищення кваліфікації.

Практична значимість дослідження.

1. Систематизовані методи оцінки рівня розвитку професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури вузу можуть використовуватися при побудові безперервного процесу професійної освіти.

2. Технологічна карта реалізації програм підвищення кваліфікації може використовуватися при реорганізації інших освітніх програм, в тому числі для студентів.

3. Можливе використання розробленої програми курсу «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» в системі підвищення кваліфікації педагогів фізичної культури.

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (144). Загальний обсяг дипломної роботи складає 73 сторінки, вона містить 7 таблиць і 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У вступі розкрито актуальність теми магістерської роботи, наведено зв'язок з науковими програмами, сформульовано мету та завдання, предмет та об'єкт, методи та інформаційну базу дослідження, представлено наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, апробацію результатів дослідження, а також подано структуру роботи.

У першому розділі «**Огляд літературних джерел**» проведено теоретичний аналіз і узагальнення вітчизняної та зарубіжної науково-методичної літератури з проблеми наукового дослідження; розглянуто сучасні підходи щодо професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури вузу є інтеграційні властивості, які проявляються на професійно-заданому і особистісно-обумовленому рівнях виконання професійної діяльності, що сприяють її ефективності та самореалізації всіх учасників освітнього процесу.

У другому розділі «**Методи та організація дослідження**» обґрунтовано й описано методи дослідження, відповідно до мети і завдань роботи, використовується: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; системний підхід; педагогічний експеримент; тестування; метод експертних оцінок; методи математичної статистики.

У третьому розділі «**Результати дослідження та їх обговорення**» на підставі проведеного наукового дослідження була розроблена експериментальна програма курсу підвищення кваліфікації «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» загальним обсягом 72 години для викладачів фізичної культури, які працюють у ВНЗ. Результати реалізації експериментальної програми показали, що за основними аналізованих критеріям ефективності досягнута значна динаміка зростання результатів, отриманих експериментальної групою в порівнянні з контрольною, яка займалася за програмою підвищення кваліфікації «Педагогіка фізичної культури».

У констатуючому експерименті було досліджено 64 викладачі вузу. У формулючому експерименті брали участь 44 викладача (експериментальна і контрольна групи включали по 22 викладача кожна). В експерименті брали участь групи викладачів фізичної культури працюють в вузах, тому перед проведенням експерименту була проведена перевірка еквівалентності експериментальної (ЕГ) і контрольної (КГ) груп. Слід зазначити, що відбір викладачів в контрольну і експериментальну групу проводився випадково, що відповідає передумовам вибіркового методу математичної статистики.

Для наочності, наведемо графіки динаміки розвитку середніх значень показників професійно-особистісних якостей фіксуються у викладачів - учасників контрольної і експериментальної груп (рис. 1-4).

Динаміка показників по мотиваційно-ціннісним критерієм, що включає і характеризує такі показники, як «рівень педагогічної культури» і «прагнення до професійно-особистісного розвитку» у учасників ЕГ і КГ представлена на рис. 1.

Рівень педагогічної культури

Бажання до професійно-особистого розвитку

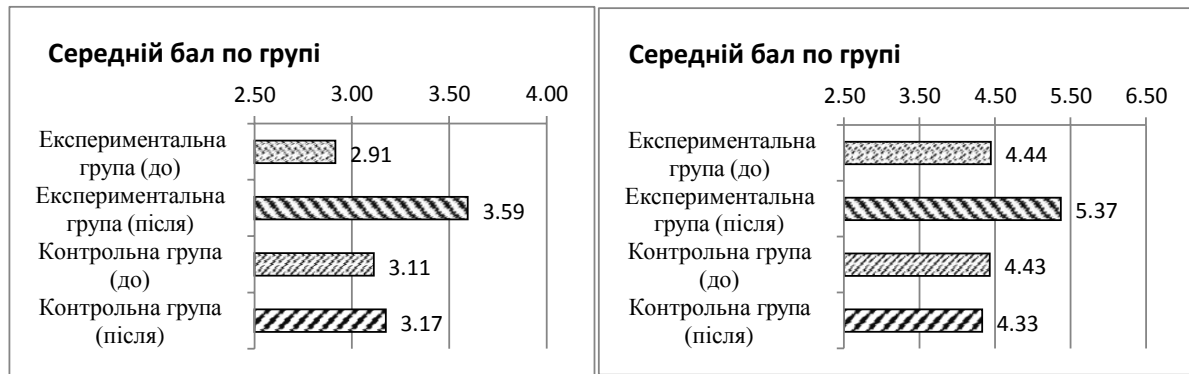

Рис. 1. Динаміка показників по мотиваційно-ціннісним критерієм професійно-особистісних якостей

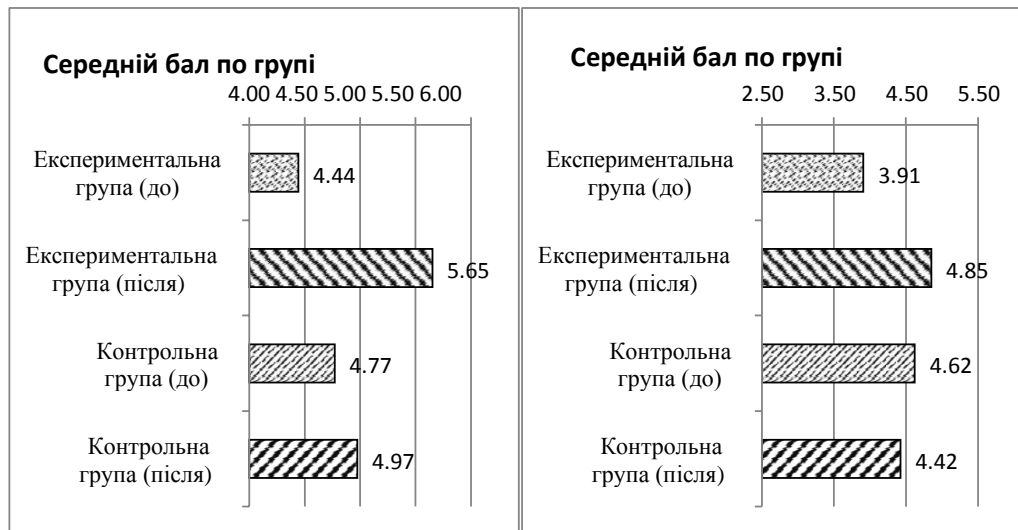
За допомогою критерій Стьюдента встановлена достовірність зміни показників професійно-особистісних якостей у викладачів в ЕГ групі на високому рівні статистичної значущості в порівнянні з КГ: «рівень педагогічної культури» (темп. = 2,598 > акр. = 0,011 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,225 > акр. = 0,419 - для КГ); «Прагнення до професійно-особистісного розвитку» (темп. = 1,748 > акр. = 0,044 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,170 > акр. = 0,170 - для КГ).

Про посилення у викладачів ЕГ мотиваційно-ціннісних підстав саморозвитку, самоосвіти в структурі професійно-особистісних якостей свідчать отримані статистичні висновки. У свою чергу, це говорить підвищенні відповідальності педагога; про зміцнення любові до обраної професії, про більш глибокому усвідомленні її місії; про зростання потреби більшості викладачів в саморозвитку і самореалізації в професії. Для викладачів КГ отримані значення статистично не значимі; їх незначний, малий зріст зумовлений природним ходом професіоналізації та участю в планове підвищення кваліфікації.

На рис. 2. представлені матеріали зіставлення динаміки показників інтелектуально-креативного критерію професійно особистісних якостей викладачів.

Інтелект

Професійно-педагогічні здібності

Іноваційність

Винахідливість

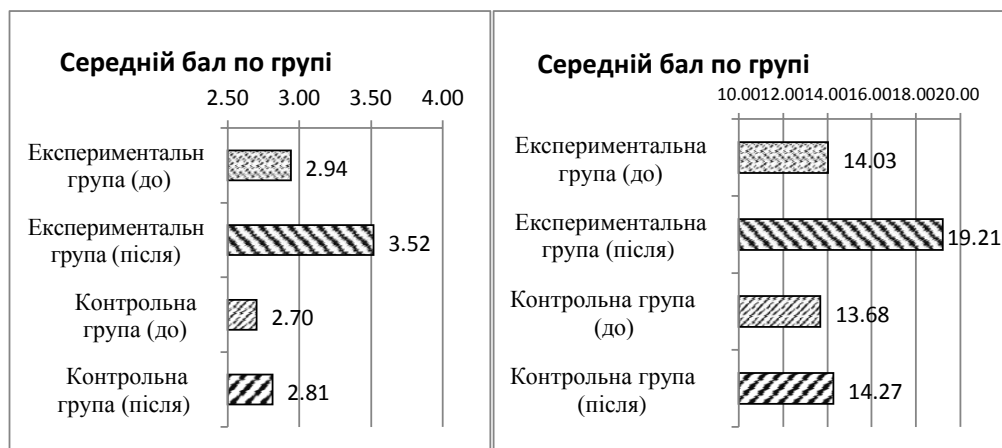

Рис. 2. Динаміка показників по інтелектуально-креативному критерію професійно-особистісних якостей

Як видно, в структурі даного критерію відбулися позитивні зміни за всіма показниками, але з різним ступенем статистичної значущості в ЕК і КГ. Достовірність змін в досліджуваних показниках («інтелект», «психолого-педагогічні здібності», «інноваційність», «підприємливість») була підтверджена за допомогою t-критерію Стюдента на рівні значущості $p < 0,05$. Встановлено значущі зміни в динаміці всіх показників ЕГ і КГ: «інтелект» - темп. = 1,854 > акр. = 0,035 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,392 > акр. = 0,348 - для КГ; «Психолого-педагогічні здібності» - темп. = 1,779 > акр. = 0,040 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,356 > акр. =

0,362 - для КГ; «Інноваційність» - темп. = 1,928 > акр. = 0,042 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,422 > акр. = 0,350 - для КГ; «Підприємливість» - темп. = 11,481 > акр. = Менше 0,001 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,413 > акр. = 0,100 - для КГ.

Найбільш істотні зміни відбулися в показнику «підприємливість». Даний факт, за все видимості, пояснюється наявністю у викладачів потенційних можливостей у вигляді ініціативності, винахідливості, спритності, змагальності і навіть готовності ризикувати, впроваджуючи авторські напрацювання в освітній процес.

Однак, для їх актуалізації необхідна стимулююча, що підтримує інноваційне середовище, розвиток науково-практичного потенціалу вузу, модернізація факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. З цією метою в ході реалізації Програми «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача» створювалися відповідні організаційно-адміністративні та суб'єктно-діяльні умови навчання.

Відзначимо, що в КГ також відбулися позитивні зміни, але вони статистично не такі значущі. Позитивна динаміка показників по емоційно-вольовій критерієм формуються якостей в ЕГ і КГ представлена на рис. 3.

Найбільш суттєві зміни відбулися в ЕГ в показнику «професійна мобільність», значення якого вирости від 5,03 до 6,04 відповідно. Зростання показника «самоконтроль» проявився в прогресивній динаміці від 4,44 до 5,65; показник «відповідальність» позитивно змінився в значеннях від 2,86 до 3,39 балів по групі. Зміни даних показників в контрольній групі той же позитивні, але статистично не значимі.

Критерій Стьюдента дозволив точно встановити достовірно значимі зміни в результатах ЕГ в порівнянні з КГ: в показнику «самоконтроль» (темп. = 1,778 > акр. = 0,041 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,221 > акр. = 0,413 - для КГ); в показнику «професійна мобільність» (темп. = 1,944 > акр. = 0,029 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,448 > акр. = 0,328 - для КГ); в показнику «відповідальність» (темп. = 1,963 > акр. = 0,039 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,559 > акр. = 0,305 - для КГ).

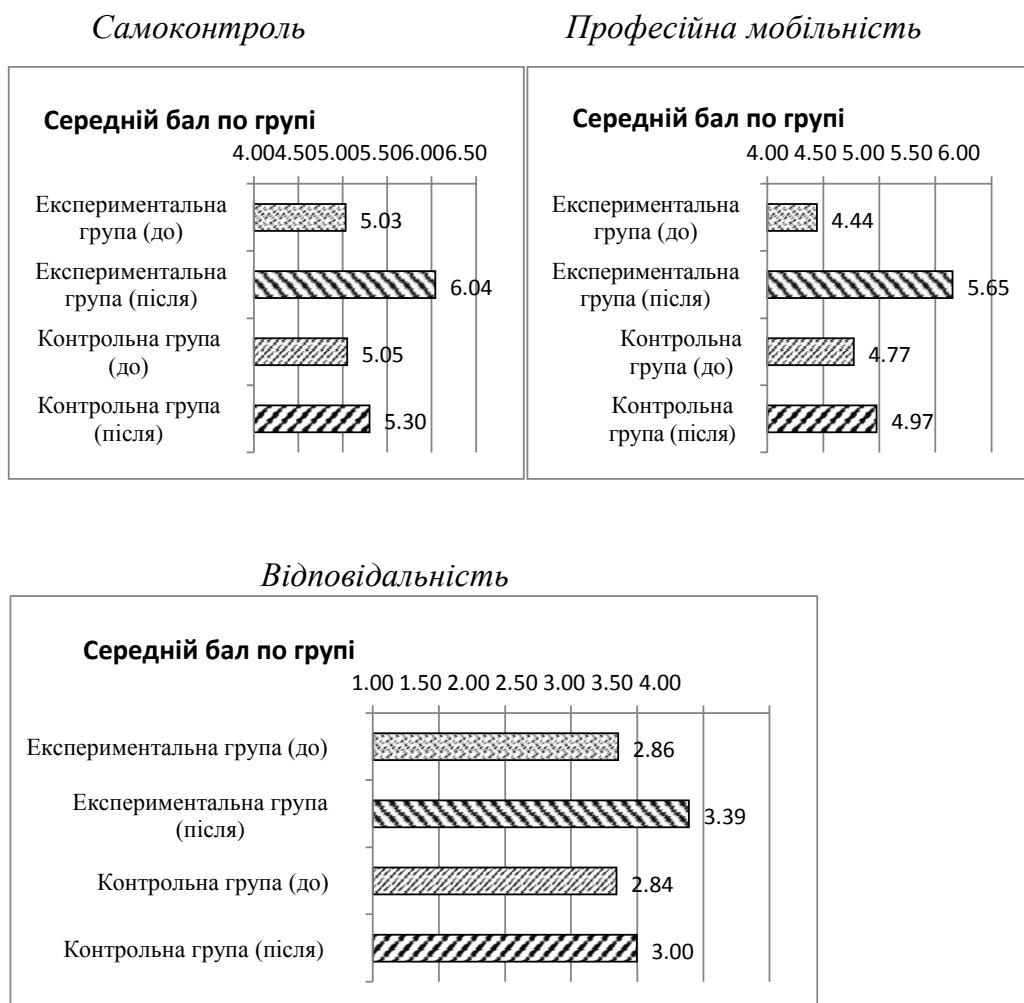

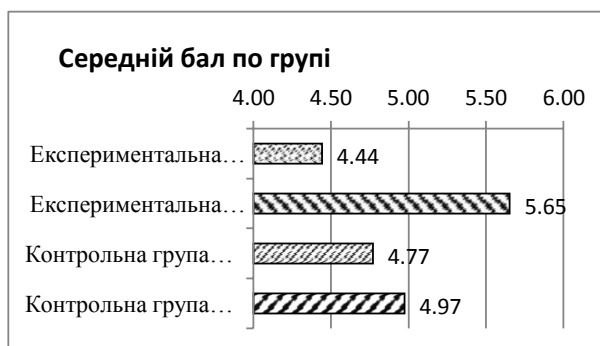
Рис. 3 Динаміка показників по емоційно-вольовій критерієм професійно-особистісних якостей

Так, значне зростання показника «самоконтроль» свідчить про формується у викладачів здатності до глибшого усвідомлення, оцінку свого професійного поведінки; здатності забезпечувати на рівні регуляції ефективну професійну діяльність.

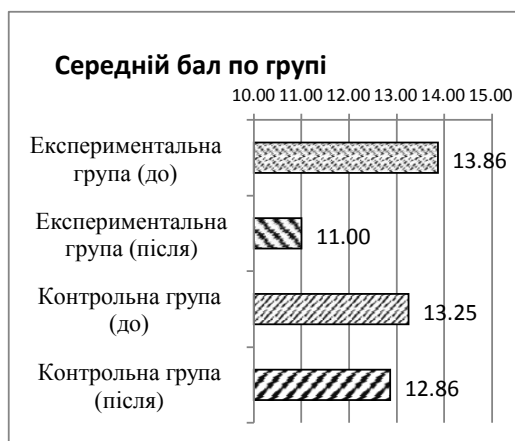
Значення критерію Стьюдента говорять про те, що в КГ різниця між значеннями фіксуються показників по емоційно-вольовій критерієм до і після навчання досить мала і не статистично достовірна.

У наявності позитивні зміни показника «стресостійкість» у учасників ЕГ, що знизилася - з 13,86 до 11,0 і «приріст» показника «працездатність» - від 32,33 до 35,94; «Персональний менеджмент» - від 4,44 до 5,65. У КГ так само зафіксовані позитивні зміни, але статистично значущі.

Персональний менеджмент

Стресостійкість

Працездатність

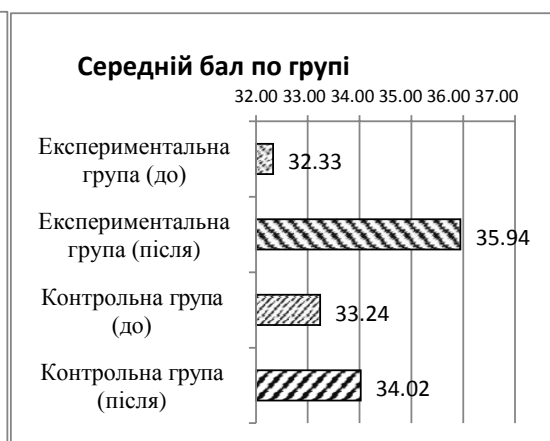

Рис. 4. Динаміка показників по психофізіологічного критерієм професійно-особистісних якостей

Дані показників «персональний менеджмент», «стресостійкість» і «працездатність» піддавалися обробці за допомогою t-критерію Стюдента і встановили наступну достовірність змін: - темп. = 3,996 > акр. = Менше 0,001 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,563 > акр. = 0,304 - для КГ (стресостійкість); - темп. = 1,915 > акр. = Менше 0,043 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,436 > акр. = 0,345 для КГ (працездатність); - темп. = 1,778 > акр. = 0,041 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,221 > акр. = 0,413 - для КГ (персональний менеджмент). Значний приріст в показнику «стресостійкість» у викладачів ЕГ може служити індикатором того, що більшість учасників практикуму оволоділи найефективнішими прийомами реагування, взаємодії в емоційногенній ситуації; здатні продуктивно використовувати власний

потенціал.

Зазначений зростання показника «працездатність» достовірний, не випадковий: в ході психолого-педагогічного практикуму викладачі за допомогою методів - гри, тренінгової роботи, самоаналізу, консультування, успішно опанували психотехнологіями ресурсозбереження, саморегуляції, підвищення стійкості до стресу, алгоритмом оптимальної самореалізації в професії. На думку самих викладачів, це дозволило досягти таких високих результатів. Значення критерію Стьюдента говорять про те, що в КГ різниця між середніми значеннями показників професійно-особистісних якостей викладачів до і після досить мала, так як відповідні емпіричні значення критерію значно нижче критичного (1,71).

Заключним етапом дослідно-експериментальної роботи було самооцінювання рівнів сформованості професійно-особистісних якостей учасниками ЕГ і КГ, яке відобразило тенденцію «руху» до більш високого рівня (Рис. 5).

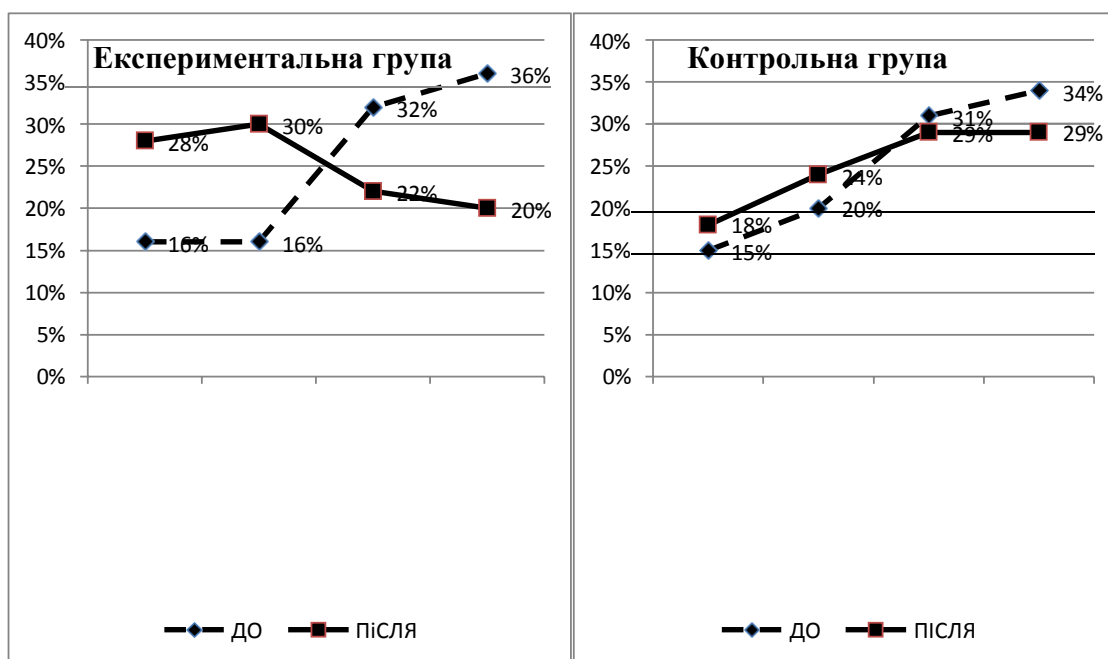

Рис. 5. Динаміка рівнів сформованості професійно-особистісних якостей

Результати, отримані в ході дослідно-експериментальної роботи та підтвержені даними статистичної обробки, показали, що можлива ефективна динаміка зростання рівнів сформованості професійно-особистісних якостей у

викладачів (від нестійкого, відносно- стійкого, через досить-стійкий до стійкого рівня) в умовах спеціально організованого курсу підвищення кваліфікації.

Цим ми підтвердили висунуту гіпотезу про ефективність розробленого змістовно-методичного забезпечення та Програми курсу «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача», психолого-педагогічного практикуму, в цілому побудованої педагогічної моделі та організаційно-адміністративних і суб'єктно діяльнісних умов її продуктивної реалізації.

Теоретичні висновки і прикладні результати дослідження довели наявність значущої потреби у викладачів в удосконаленні професійно-особистісних якостей; підтвердили ефективність розробленого варіанту її вирішення, і в той же час, намітили ряд напрямків у подальшій науковій розробці питань оптимізації процесу підвищення кваліфікації викладачів і перспектив їх практичного використання.

Предметом подальшого дослідження можуть стати такі аспекти даної проблеми, як адаптація отриманих теоретико-прикладних положень про професійно-особистісних якостях викладача фізичної культури до особливостей компетентісно-орієнтованого освітнього процесу у ВНЗ; вивчення параметрів впливу та взаємозв'язку професійно особистісних якостей викладача фізичної культури з ефективністю професійно-педагогічної діяльності.

Удосконалення професійно-особистісних якостей у викладачів відбувається в рамках факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, діяльність якої має бути спрямована на створення умов, що забезпечують удосконалення загальнокультурних, загально і професійних компетенцій викладача, на розвиток його творчих здібностей, зростання ділової творчої активності, посилення суб'єктної позиції , формування готовності до досягнення вищого рівня професіоналізму, самореалізації в професії. Провідною метою є задоволення вищих потреб особистості викладача в реалізації само-процесів - самопізнання, самовираження, саморозвитку і самореалізації.

ВИСНОВКИ

1. Професійно-особистісні якості викладача фізичної культури вузу є інтеграційні властивості, які проявляються на професійно-заданому і особистісно-

обумовленому рівнях виконання професійної діяльності, що сприяють її ефективності та самореалізації всіх учасників освітнього процесу. Структурна організація професійно особистісних якостей викладача вузу інтегрує чотири базових блоку: за професійним спрямуванням, професійної компетентності, професійної поведінки, професійного відношення. Ступінь вдосконалення професійно-особистісних якостей і компетенцій сучасного викладача фізичної культури вузу визначають наступні критерії: мотиваційно-ціннісний, інтелектуально-креативний, емоційно-вольової, психофізіологічний.

2. Комплекс педагогічних умов, що забезпечують ефективність процесу формування професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури в процесі підвищення кваліфікації включає дві групи умов: організаційно-адміністративні та суб'єктно-діяльні. До організаційно-адміністративних умов відносяться: інноваційний менеджмент вузу і системи підвищення кваліфікації; високий науково-практичний потенціал вузу; спадкоємність і інтеграція процесу підвищення кваліфікації викладачів.

3. На підставі проведеного наукового дослідження була розроблена експериментальна програма курсу підвищення кваліфікації «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» загальним обсягом 72 години для викладачів фізичної культури, які працюють у ВНЗ. Результати реалізації експериментальної програми показали, що за основними аналізованих критеріям ефективності досягнута значна динаміка зростання результатів, отриманих експериментальної групою в порівнянні з контрольною, яка займалася за програмою підвищення кваліфікації «Педагогіка фізичної культури». Про це свідчать результати достовірності відмінностей, розраховані за допомогою t-критерію Стьюдента:

- по мотиваційно-ціннісним критерієм, встановлені достовірні зміни показників в ЕГ групі в порівнянні з КГ: «педагогічна центрація, гуманність, любов до професії» (темп. = 2,598 > акр. = 0,011 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,225 > акр. = 0,419 - для КГ); «Прагнення до професійно-особистісного розвитку» (темп. = 1,748 > акр. = 0,044 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,170 > акр. = 0,170 - для КГ);

- по інтелектуально-креативному рівню, встановлені значимі зміни в динаміці всіх показників ЕГ і КГ: «інтелект» - темп. = 1,854 > акр. = 0,035 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,392 > акр. = 0,348 - для КГ; «Психолого педагогічні здібності» - темп. = 1,779 > акр. = 0,040 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,356 > акр. = 0,362 - для КГ; «Інноваційність» - темп. = 1,928 > акр. = 0,042 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,422 > акр. = 0,350 - для КГ; «Підприємливість» - темп. = 11,481 > акр. = Менше 0,001 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,413 > акр. = 0,100 - для КГ;

- по емоційно-вольовій критерієм, встановлені достовірно значимі зміни в результатах ЕГ в порівнянні з КГ: в показнику «самоконтроль» (темп. = 1,778 > акр. = 0,041 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,221 > акр. = 0,413 - для КГ); в показнику «професійна мобільність» (темп. = 1,944 > акр. = 0,029 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,448 > акр. = 0,328 - для КГ); в показнику «відповідальність» (темп. = 1,963 > акр. = 0,039 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,559 > акр. = 0,305 - для КГ);

- по психофізіологічного критерієм встановлені достовірно значимі зміни в результатах ЕГ в порівнянні з КГ: «стресостійкість» - темп. = 3,996 > акр. = Менше 0,001 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,563 > акр. = 0,304 - для КГ; «працездатність» - темп. = 1,915 > акр. = Менше 0,043 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,436 > акр. = 0,345 для КГ; «Персональний менеджмент» - темп. = 1,778 > акр. = 0,041 при $p < 0,05$ - для ЕГ і темп. = 0,221 > акр. = 0,413 - для КГ.

4. Результати проведеної експертної оцінки показали, що програма курсу «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» за основними ключовими параметрами перевершують програму курсу «Педагогіка фізичної культури». Найважливішими параметрами експертної оцінки є: якість змісту освітньої програми, що сприяє розвитку професійно-значущих якостей педагога $96,3 \pm 4,7$ і $68,6 \pm 5,7$ бала, відповідність технологій навчання змістом програми $94,4 \pm 3,8$ і $70,1 \pm 5,9$, якість застосовуваних технологій навчання $88,1 \pm 4,8$ і $66,4 \pm 6,7$ з 100 можливих балів. За результатами експертної оцінки можна стверджувати, що програма курсу «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» відноситься до категорії інноваційних освітніх програм і в повній мірі відповідає вимогам, що пред'являються до програм підвищення

кваліфікації педагогічних працівників. Зміст освітньої програми сприяє розвитку професійно-значущих і особистісних якостей педагога, використувані технології навчання повністю відповідають змісту програми підвищення кваліфікації.

5. На основі результатів експериментальної роботи та реалізації програми підвищення кваліфікації «Професійно-особистісні якості та компетенції сучасного викладача вузу» для викладачів фізичної культури працюють в вузі, було розроблено навчально-методичний посібник «Формування професійно-особистісних якостей викладачів фізичної культури в процесі підвищення кваліфікації» для професорсько-викладацького складу, що працює в системі підвищення кваліфікації вузів фізичної культури і спорту.

АНОТАЦІЇ

Коваленко Яна Володимирівна. Розробка концепції педагогічного формування професійної особистості викладача з фізичного виховання в період підвищення наукової кваліфікації. – На правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття кваліфікації магістра за спеціальністю 017 - Фізична культура і спорт – Чорноморський національний університет імені П.Могили, м.Миколаїв, 2021.

Магістерська робота присвячена питанню дослідження педагогічних умов формування професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури, що працює у вищому навчальному закладі, в процесі підвищення кваліфікації. Змістовно уточнено визначення, структурні і рівневі характеристики професійно-особистісних якостей викладача вузу. Виявлені групи педагогічних умов (організаційно адміністративні і суб'єктно-діяльні), необхідні для розвитку професійно-особистісних якостей викладача фізичної культури в процесі підвищення кваліфікації. Обгрунтовані засоби і методи оцінки рівня професійно-особистісних якостей викладачів фізичної культури вузів в процесі підвищення кваліфікації. Обгрунтовані і змістовно охарактеризовані структурні компоненти даних якостей. Обгрунтована сукупність педагогічних умов, дозволяють забезпечити ефективність формування необхідних для сучасного викладача фізичної культури професійно-особистісних якостей в процесі підвищення кваліфікації.

Ключові слова: концепції педагогічного формування, формування професійної особистості, підвищення кваліфікації.